

Alterbok for Døvekirken

SKJEMA OG VEILEDNING FOR
LOKAL GRUNNORDNING

I SAMLING

Kirkerommet skal være åpent en liten stund før gudstjenesten. Mange i menigheten har lang vei til kirken, og får da anledning til å hvile litt, tenne et lys, bedt en bønn og sett andre i menigheten før gudstjenesten begynner.

Informasjon om dagens gudstjeneste med etterfølgende kort stillhet er hentet fra Ordning for hovedgudstjeneste.

Klokkeringing er basert på den auditive opplevelsen, og ikke den visuelle. Vi erstatter derfor klokkeringingen med lystenning som er en visuell opplevelse der gudstjenesten begynner med at lys på alteret tennes og avsluttes med at samme lys blåses ut. Kristuslyset i lysgloben tennes før gudstjenesten og lys på alteret tennes med det lys der ifra.

I inngangsdialogen er det to alternativer: alternativ A er fra Prøveliturgien 1995 mens alternativ B er nytt. Forskjellen på disse er uttrykksformen på hvordan GUD er til stede. Menighetssvaret er fra Prøveliturgien 1995.

Lokal grunnordning for gudstjenesten i Døves menighet

I. SAMLING

Menigheten samles og trer frem for Gud.

1. Forberedelse

Kirkerommet skal være åpent en stund før gudstjenesten, med anledning til å tenne lys og sitte i stillhet, i ettertanke og bønn.

Informasjon om dagens gudstjeneste

Informasjonen avsluttes med:

L La oss være stille for Gud.	L VI STILLE (RO) ↑ ÆRE bøye & blick ↑
----------------------------------	---

Kort stillhet

Lystenning på alteret

Lyset på alteret tennes for å signalisere at menigheten samles for gudstjeneste.

Prosesjon

Menigheten står under prosesjonen. Hvis brød, vin og bibel ikke er satt fram på et eget sidealter før gudstjenesten, bæres det inn i prosesjonen og settes på sidealteret. Det skal være satt et tent lys på sidealteret før gudstjenesten.

Menigheten setter seg.

2. Inngangsdiallog

Liturgen sier

Alternativ A:

L GUD er til stede.	L GUD KOMME-NED nikk
------------------------	--------------------------------

Eller

Alternativ B:

L GUD er til stede.	L GUD ER-HER hender ut
------------------------	----------------------------------

Menigheten sier, ledet av medliturg:

M/ML Vi åpner våre hjerter og tar imot ham.	M/ML fra hjerte ÅPNE TA-IMOT
--	--

Inngangspoesien er allerede brukt i mange år i Døvekirken. Det vil komme flere alternativer i Del III – Bønne-, salme- og poesibok, der alternativene vil bevare gudstjenestens ulike tema eller følge kirkeåret.

Inngangsordet er finpusset fra Prøveliturgien 1995, med et mulig menighetssvar.

3. Inngangspoesi

En medliturg fremfører inngangspoesien.

<p>ML Hverdagens slit og strev har vi lagt til side. Vi er kommet hit hvor GUD stråler mot oss og gir oss kraft. GUD gjester oss og fyller oss med fred. Amen.</p>	<p>ML SLITE, STREVE. SLITE, STREVE. tørke svette av pannen LEGGE-VEKK. KOMME-HIT. GUD STRÅLE INN-I-OSS, nikk KRAFT STRÅLE INN-I-OSS, nikk FRED AMEN.</p>
---	---

Flere alternativer til inngangspoesier finnes i Del III – Bønne-, salme- og poesibok. Når det er dåp i hovedgudstjenesten, velges en poesi med dåpstema.

4. Inngangsord

Liturgen sier:

<p>L Kjære menighet, nåde være med dere og fred fra GUD vår far og Herren Jesus Kristus.</p>	<p>L KJÆRE MENIGHET samlet HERRE ↑ JESUS KRISTUS ↑ NÅDE GI hender ut til sidene FRED GI hender ut til sidene</p>
<p>Velkommen...</p>	<p>VELKOMMEN...</p>

Etter inngangsordet kan menigheten svare:

<p>M Amen.</p>	<p>M AMEN.</p>
---------------------------	---------------------------

Samlingsbønnen er nytt, og hentet fra Ordning for hovedgudstjeneste. Vi har oversatt bønnealternativ 8, og det vil komme flere alternativer i Del III – Bønne-, salme- og poesibok.

5. Samlingsbønn

En medliturg eller hele menigheten ledet av en medliturg ber samlingsbønnen. Når syndsbekjennelsen er lagt til samlingsdelen, er det en medliturg som ber samlingsbønnen mens hele menigheten ber syndsbekjennelsen.

Samlingsbønnen innledes med:

L La oss be.	L NÅ VI-ALLE BE ↑
-----------------	----------------------

Enten medliturg eller menigheten, ledet av medliturg sier:

ML eller A Hellige Gud, du som har gitt oss livet i gave: Takk for at du tar imot oss i dåpen og styrker oss i nattverdens måltid. Led oss ved ditt ord og gjør oss åpne for det du vil gi oss.	ML eller A HELLIG GUD vise til Gud, nikk vise til GUD GI-OSS GAVE nikk LIV GI-OSS nikk VI DÅP KNYTTET vise til Gud, nikk FÅ fra GUD BRØD VIN nikk VI SPISE DRIKKE nikk FØLE STYRKE nikk ↑ DITT ORD VI-FÅ nikk BLA-I se opp, nikk ÅPNE TA-IMOT blikk, nikk TAKK nikk
--	--

Samlingsbønnen avsluttes med:

A Herre, hør vår bønn. Amen.	A BØNN TA-IMOT ↑ AMEN
---------------------------------	--------------------------

Alternativer til samlingsbønner finnes i Del III - Bønne-, salme- og poesibok.

Syndsbekjennelsen kan plasseres her eller før forbønnen. Den ledes av medliturg. Det er to alternativer: alternativ A er en videreutvikling av prøveliturgien 1995 og er tenkt å brukes fast. Alternativ B er nytt, og er en oversettelse av alternativ 1 i Ordning for hovedgudstjeneste. Denne er tenkt brukt ved spesielle anledninger.

6. Syndsbekjennelse

Plasseres her eller før forbønnen (se ledd 15). Den bes på norsk tegnspråk av alle, ledet av medliturg.

Syndsbekjennelse skal brukes her og ikke ved 15:

Syndsbekjennelsen innledes med:

L La oss bekjenne våre synder for Gud.	L NÅ VI SYNDER GI-TIL GUD ↑
---	--------------------------------

Alle sier enten alternativ A, ledet av medliturg. Stemmetolkes ikke:

Om syndsbekjennelse skal brukes her – Alternativ A:

A Hellige Gud, himmelske Far. Vi er svake og syndige. Du er allmektig. Vi ber deg: vær tålmodige med oss. Tilgi oss alle våre synder. Herre, gi oss av deg selv og din kraft. Gi oss å elske og ære deg.	A VI SYND SVAK ↑ DU STERK ↑ VÆR-SNILL TÅLMODIG TILGI OSS ↑DIN KRAFT GI-OSS ↑LÆRE OSS ELSKE ÆRE DEG↑ (AMEN)
---	--

Eller alternativ B, ledet av medliturg. Stemmetolkes ikke:

Om syndsbekjennelse skal brukes her – Alternativ B:

Om alternativ B skal brukes bare i noen gudstjenester, så i disse:

A Gud, vær meg nådig! Jeg har syndet mot deg og sviktet min neste- med tanker og ord, med det jeg har gjort og med det jeg har forsømt. Tilgi meg min synd for Jesu Kristi skyld. Skap i meg et rent hjerte, og gi meg kraft til nytt liv ved din hellige Ånd.	A blikk-↑pek-c SYND pek-c blikk-venstre SVIKTET ALLE+venstre FORESTILLINGER TEGN pek-c GJORT IKKE-BRYDD-MEG-OM ALLE+venstre blikk-↑SNILL GUD-a-hånd TILGI håndflater- opp GI HJERT FORVANDLE RENT blikk-↑ KRAFT GI pek-c FORTSETTE NY LIV
--	---

Bønnerop *Kyrie* bes av alle, ledet av medliturg. Det er to alternativer: alternativ A som er en videreutvikling av Prøveliturgien 1995 og som er mer norskpreget samt alternativ B som er nytt.

7. Bønnerop Kyrie

Kyrie eleison bes på norsk tegnspråk av alle, ledet av medliturg. Stemmetolkes ikke.

Alle sier enten alternativ A, ledet av medliturg:

Alternativ A:

<p>A</p> <p>GUD Fader, miskunne deg over oss. Herre Krist, miskunne deg over oss. Hellige Ånd, miskunne deg over oss.</p>	<p>A</p> <p>HERRE FAR blikk-↑, HJELP OSS, MISKUNN OSS. KRISTUS blikk-↑ HJELP OSS, MISKUNN OSS. HELLIG ÅND blikk-↑ HJELP OSS, MISKUNN OSS.</p>
---	---

Eller alternativ B, ledet av medliturg:

Alternativ B:

<p>A</p> <p>Kyrie eleison. Gud, Kristus, Hellige Ånd, miskunn deg over oss.</p>	<p>A</p> <p>KYRIE ELEISON. HERRE, KRISTI,HELLIG ÅND blikk-↑ MISKUNNE håndflate opp og rundt</p>
---	---

Lovsang *Gloria* bes av alle, ledet av medliturg. Det er to alternativer: alternativ A som er nytt, og alternativ B som er en videreutvikling av Prøveliturgien 1995.

8. Lovsang Gloria

Gloria bes på norsk tegnspråk av alle.

Liturgen innleder:

L Ære være GUD i det høyeste.	L ↑ VI ÆRE håndflater-opp
----------------------------------	------------------------------

Alle sier enten alternativ A, ledet av medliturg. Stemmetolkes ikke:

Alternativ A:

A Og fred på jorden blant mennesker som har Guds velbehag. Vi lover og priser deg. Amen.	A rolleovertakelse GUD JORDEN MENNESKER- gruppe ELSKE nikk FRED-GI vi PRISER ↑ AMEN
---	--

Eller alternativ B, ledet av medliturg. Stemmetolkes ikke:

Alternativ B:

A Og fred på jorden blant mennesker som har Guds velbehag. Vi lover deg, vi priser deg, vi tilber deg, vi opphøyer deg. Amen.	A JORDEN MENNESKE- vise nikk GUDS VELBEHAG FRED GI VI LOVE, PRISE, TILBE, OPPHØYE DEG. AMEN.
--	---

Gloria kan utelates i fastetiden.

Gloria kan utelates i fastetiden:
Dvs. i følgende gudstjenester:

DÅP i hovedgudstjenesten skjer vanligvis her.

Ordning for dåpen finnes i Del II – Kirkelige handlinger.

II ORDET

Ved lesningen er det etablert en ordning for hvordan denne gjennomføres. Dette kan sees på tegnspråkfilen for dette leddet.

Vi har to lesninger: en lesetekst og en evangelietekst. Mellom lesningene har vi innført en tegnspråksalme/poesi/dans relatert til tema. Dette er inspirert av Ordning for hovedgudstjeneste. Alternativer til salmer og poesier vil komme i Del III – Bønne-, salme- og poesibok.

II. ORDET

Menigheten hører GUD tale gjennom skriftlesninger, preken, poesi og salmer.

I hovedgudstjenesten er det to lesninger, eller en lesning (evangeliet). Når det bare er en lesning kan ledd 10. Tegnspråksalme/poesi/dans falle bort.

9. Lesetekst

Fra Det gamle testamentet eller brevene. Når lesetekst brukes som prekentekst og predikanten velger å preke over denne, kan evangelieteksten leses her.

L/ML La oss høre Herrens ord.	L/ML BIBEL åpnes og gis til ML.
ML Det står skrevet i ---	ML Tar imot bibelen og blar i den. PEK-bok STÅ... Leser teksten.

Når teksten er ferdig lest, gis tegnet tilbake til liturgen:

L Slik lyder Herrens ord	ML Åpen bibel gis tilbake til liturg. L/ML Tar imot den åpne bibelen, legger den fra seg.
-----------------------------	--

10. Tegnspråksalme/poesi/dans relatert til tema

Det fremføres en tegnspråksalme, poesi eller dans.

L/ML Nå skal vi oppleve dagens poesi / syng sammen med tegnkoret / oppleve dagens dans.	L/ML NÅ VI OPPFATTE POESI KNYTTET I DAG / SYNGE SAMMEN TEGNKOR / OPPFATTE DANS KNYTTET I DAG viser til medliturg/ tegnkor /danser
--	---

Tegnspråksalme

Poesi

Dans

På hvilken type gudstjenester eller når i kirkeåret skal det brukes hva:

Alternativer til salmer og poesier finnes i Del III - Bønne-, salme- og poesibok.

Prekenens avslutning er ny.

Trosbekjennelsen er finpusset og videreutviklet fra Prøveliturgien 1995. Vesentlige endringer er møtet mellom jomfru Maria og den Hellige Ånd, samt setningen «en hellig, allmenn kirke, de helliges samfunn».

11. Evangelium

Predikanten preker normalt over evangelieteksten. Når lesetekst brukes som prekentekest, kan denne teksten leses her.

Det kan være evangelieprosesjon. Se beskrivelsen for hvordan denne gjennomføres i opptak av hovedgudstjenesten.

L/ML Vi leser videre i Bibelen.	L/ML Henter den åpne bibelen der den ble lagt før forrige ledd. nikk LESE VIDERE bibelen gis til ML
------------------------------------	---

ML Det står skrevet i ---	ML Tar imot den åpne bibelen, blar i den. PEK STÅ... Leser teksten.
------------------------------	--

Lesningen avsluttes med:

L/ML Slik lyder Herrens ord.	ML Den åpne bibelen gis tilbake til liturg. L/ML Tar imot den åpne bibelen, blikk ned mot den og lukker den med høytidelig kroppsspråk. Nikker og legger fra seg bibelen.
---------------------------------	--

12. Preken

Prekenen kan også deles i to deler: En del før og en del etter prekentekest.

I prekendelen kan det i samråd med liturgen legges inn aktualiserende, dramatiserende eller aktiviserende innslag som er samordnet med innholdet i prekenen.

Prekenen avsluttes med:

Predikant Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd som er en sann GUD i all evighet. Amen.	Predikant FAR ↑, SØNN ↑, HELLIG ÅND EN SANN GUD nikk ↑ VI-KNYTTET-DEG EVIG ↑ AMEN
--	--

13. Trosbekjennelsen credo

Trosbekjennelsen fremsies av alle på norsk tegnspråk. Dersom det er dåp i gudstjenesten, kan trosbekjennelsen utelates her.

Liturgen innleder:

ML/L La oss alle bekjenne vår hellige tro på tegnspråk.	ML/L NÅ VI TRO GI-TIL GUD ↑
--	--------------------------------

Tegnspråksalme før forbønnen er nytt, og inspirert av Ordning for hovedgudstjeneste. Alternativer til salmer vil komme i Del III – Bønne-, salme- og poesibok.

Alle sier, ledet av medliturg. Stemmetolkes ikke:

<p>A</p> <p>Jeg tror på GUD Fader, den allmektige, himmelens og jordens skaper.</p> <p>Jeg tror på Jesus Kristus, Guds enbårne sønn, vår Herre, som ble unnfanget ved Den hellige ånd, født av jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfestet, død og begravet, før ned til dødsriket, stod opp fra de døde tredje dag, før opp til himmelen, sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd, skal derfra komme igjen for å dømme levende og døde.</p> <p>Jeg tror på Den hellige ånd, en hellig, allmenn kirke, de helliges samfunn, syndenes forlatelse, legemets oppstandelse og det evige liv. Amen.</p>	<p>A</p> <p>GUD FAR kort nikk ↑ «SJEF» SKAPE HIMMEL JORD vise til GUD TROR-PÅ JEG vise til Gud, nikk</p> <p>JESUS KRISTUS vise til han, kort nikk JOMFRU MARIA HELLIG ÅND MØTES MARIA GRAVID, FØDT, BABY GUD SØNN ↙ VOKSE-OPP PONTIUS PILATUS, DØMME, PLAGE rolleovertakelse VONDT, KORSFESTE, DØD nikk BEGRAVET, DØDSRIKE DRA-NED VÆRE-DER 3 DAGER, OPPSTÅ HIMMEL GUD FAR SITTE venstre OPP høyre SITTE SIDEN høyre KOMME-NED DØD venstre, LEVE høyre, DØMME vise fra venstre til høyre JESUS KRISTUS vise til han TROR-PÅ JEG nikk</p> <p>HELLIG ÅND SVEVE kort nikk pek KIRKE HELLIG, MENNESKE KOMME-HIT MINGLE HELLIG-vise, SYNDENES FORLATELSE, LEGEMETS OPPSTANDELSE, EVIG LIV TROR-PÅ JEG vise til alt, nikk</p> <p>AMEN</p>
---	---

14. Tegnspråksalme

<p>L</p> <p>Vi synger sammen med [medliturg/tegnkor].</p>	<p>L</p> <p>NÅ VI-alle TEGNE viser til medliturg / tegnkor.</p>
---	---

Alternativer til salmer finnes i Del III - Bønne-, salme- og poesibok.

III FORBØNN

Syndsbekjennelsen plasseres her eller etter samlingsbønnen (se ovenfor). Denne ledes av medliturg. Det er to alternativer: alternativ A er en videreutvikling av prøveliturgien 1995 og er tenkt å brukes fast. Alternativ B er nytt, og er en oversettelse av alternativ 1 i Ordning for hovedgudstjeneste. Denne er tenkt brukt ved spesielle anledninger.

III. FORBØNN

15. Syndsbekjennelse

Plasseres her eller etter samlingsbønnen (se ledd 6). Den bes på norsk tegnspråk av alle, ledet av medliturg.

Syndsbekjennelse skal brukes her og ikke ved 6:

Syndsbekjennelsen innledes med:

L La oss bekjenne våre synder for Gud.	L NÅ VI SYNDER GI-TIL GUD ↑
---	--------------------------------

Alle sier enten alternativ A, ledet av medliturg. Stemmetolkes ikke:

Om syndsbekjennelse skal brukes her – Alternativ A:

A Hellige Gud, himmelske Far. Vi er svake og syndige. Du er allmektig. Vi ber deg: vær tålmodige med oss. Tilgi oss alle våre synder. Herre, gi oss av deg selv og din kraft. Gi oss å elske og ære deg.	A VI SYND SVAK ↑ DU STERK ↑ VÆR-SNILL TÅLMODIG TILGI OSS ↑DIN KRAFT GI-OSS ↑LÆRE OSS ELSKE ÆRE DEG↑ (AMEN)
---	--

Eller alternativ B, ledet av medliturg. Stemmetolkes ikke:

*Om syndsbekjennelse skal brukes her – Alternativ B:
Om alternativ B skal brukes bare i noen gudstjenester, så i disse:*

A Gud, vær meg nådig! Jeg har syndet mot deg og sviktet min neste- med tanker og ord, med det jeg har gjort og med det jeg har forsømt. Tilgi meg min synd for Jesu Kristi skyld. Skap i meg et rent hjerte, og gi meg kraft til nytt liv ved din hellige Ånd.	A blikk-↑pek-c SYND pek-c blikk-venstre SVIKTET ALLE+venstre FORESTILLINGER TEGN pek-c GJORT IKKE-BRYDD-MEG-OM ALLE+venstre blikk-↑SNILL GUD-a-hånd TILGI håndflater-opp GI HJERT FORVANDLE RENT blikk-↑ KRAFT GI pek-c FORTSETTE NY LIV
--	---

Forbønn for kirken og verden kan utformes lokalt, eller en kan bruke ferdig formulerte bønner. Forbønnen ledes av en medliturg. Forbønnen som beskrives er fra prøveliturgien 1995. Menighetssvaret er også fra prøveliturgien 1995. Femtegnsbønn kan også brukes her.

16. Forbønn for kirken og verden

Forbønnen kan utformes lokalt, eller en kan bruke ferdig formulerte bønner. Forbønnen ledes av en medliturg. Før forbønnen begynner, tenner en medliturg røkelse. Når røyken stiger opp, skal denne medliturgen bevege hodet oppover og følge røyken opp med blikket. De enkelte bønneavsnitt kan leses av flere. En medliturg tenner et lys mellom hver bønn og hvert menighetssvar.

Forbønnen innledes av liturg:

L La oss be.	L VI-ALLE BE ↑ vise til ML
-----------------	--------------------------------------

Medliturg går frem og fremsier bønn:

ML Evige Gud, vi ber Bevar naturen. Gi ren luft, rent vann og en ren jord. La alt liv, mennesker, dyr, fugler, trær og planter få vokse og leve.	ML EVIG GUD ↑ BE NATUR BEVARE GI REN LUFT, VANN, JORD MENNESKE, DYR, FULGER, TRÆR VOKSE- OPP
--	---

Lyset tennes. Alle sier, ledet av medliturg:

A Herre, hør vår bønn.	A BØNN TA-IMOT ↑
---------------------------	---------------------

Medliturg fremsier bønn:

ML Evige Gud, vi ber Vern vårt fedreland, vår Konge og alle som har fått lederansvar iblant oss. Bevar hjem, familie og samfunn fra oppløsning og strid.	ML EVIG GUD ↑ BE FEDRELAND, KONGE, ALLE BLANT OSS LEDERANSVAR BEVARE HJEM, FAMILIE, SAMFUNN HINDRE OPPLØSE STRID
---	---

Lyset tennes. Alle sier, ledet av medliturg :

A Herre, hør vår bønn.	A BØNN TA-IMOT ↑
---------------------------	---------------------

Medliturg fremsier bønn:

ML Evige Gud, vi ber For dem som lider. For dem som er rammet av sult og krig. For flyktninger, syke, fattige og ensomme. Gi oss å hjelpe hverandre.	ML EVIG GUD ↑ BE DE LIDER, SULTE, KRIG, FLYKTNING, SYKE, FATTIGE, ENSOMME. VI HJELPE HVERANDRE.
---	---

Lyset tennes. Alle sier, ledet av medliturg:

A Herre, hør vår bønn.	A BØNN TA-IMOT ↑
---------------------------	---------------------

Medliturg fremsier bønn:

ML Evige Gud, vi ber La din Ånd skape nytt liv i kirken, ved Guds ord, dåp, nattverd og bønn. Hindre splid, og la vår kirke forenes i troen på deg, Jesus Kristus, vår Frelser.	ML EVIG GUD ↑ BE DIN ÅND KOMME. GUD GI ORD, DÅP, NATTVERD, BØNN. KIRKE LØFTE-OPP. HINDRE SPLID, FORENES I TRO JESUS KRISTUS, VÅR FRELSER ↑
--	--

Lyset tennes. Alle sier, ledet av medliturg :

A Herre, hør vår bønn.	A BØNN TA-IMOT ↑
---------------------------	---------------------

Medliturg fremsier bønn:

ML Evige Gud, vi ber Bevar Døvekirken, bevar døvemiljøet, bevar våre døve brødre og søstre overalt på jorden. Lær oss å ta ansvar for hverandre.	ML EVIG GUD ↑ BE BEVARE DØVEKIRKEN, DØVEMILJØET, OVER JORD DØVE BRØDRE SØSTRE fra loci-GUD LÆR-OSS ANSVAR BEVARE HVERANDRE.
--	--

Lyset tennes. Alle sier, ledet av medliturg:

A Herre, hør vår bønn.	A BØNN TA-IMOT ↑
---------------------------	---------------------

Liturgen fremsier den sjette bønningen, som lages for hver gang.

Lyset tennes. Alle sier, ledet av medliturg:

A Herre, hør vår bønn.	A BØNN TA-IMOT ↑
---------------------------	---------------------

Flere alternativer til bønner finnes i Del III - Bønne-, salme- og poesibok.

Menighetens bønn ved takkofferet er ny.

En lokalt utformet forbønn kan fordeles etter følgende temaområder:

1. Jordens folk og nasjoner
2. Vårt eget land og folk
3. Den verdensvide kirke og kirken i vårt eget land
4. Vår egen menighet, våre familier og stedet hvor vi bor
5. Aktuelle hendelser

Se mer om dette i Del III - Bønne-, salme- og poesibok.

Forbønnen innledes av liturg:

L La oss be.	L VI-ALLE BE ↑
-----------------	-------------------

Hvert bønneavsnitt avsluttes med menighetssvar, ledet av medliturg:

A Herre, hør vår bønn	A BØNN TA-IMOT ↑
--------------------------	---------------------

Vi minnes de døde og ber for de sørgende

Forbønnen kan avsluttes med at menigheten minnes dem som er døde, og som det er holdt gravferd for den siste uken, eller siden sist menigheten var samlet.

Navnene til de avdøde leses opp av medliturg. Menigheten reiser seg når alle navnene er lest opp. Kort stillhet.

17. Menighetens takkoffer

Under takkofferet kan det fremføres en passende poesi eller salme. Forslag finnes i Del III - Bønne-, salme- og poesibok.

Innsamlingen kan skje i kirkebenkene eller ved at en går rundt alteret. Medliturg anbefaler dagens takkoffer og sier:

ML Offeret i dag går til	ML I-DAG OFFER TIL...
-----------------------------------	--------------------------

Offeret bringes av medliturgene til alteret, eller til hver sin side av alteret dersom det er to offerposer. Offeret løftes idet liturgen fremfører takkebønnen:

L Herre, himmelske Far. Din er jorden og alt som fyller den. Av dine gaver gir vi deg tilbake. Vi ber deg velsigne dem. Amen.	L blikk-↑ HERRE GUD-a-hånd JORDEN ALT håndflate-opp+distribusjon VIRKELIG DITT blikk-↑ GAVE LØFTE LØFTE-OPP HOLDE blikk-↑ VELSIGNE LØFTE-NED nikk AMEN
--	--

Offeret gis til liturgen, som legger det på alteret.

IV NATTVERD

Forberedelse av måltidet er hentet fra Prøveliturgien 1995.

Nattverdspoesien som beskrives her er en videreutvikling av Prøveliturgien 1995, og den norske teksten som benyttes er også videreutviklet. Det vil komme flere alternativer i Del III – Bønne-, salme- og poesibok.

Velsignelse av elementene er ny. I Velsignelse av elementene er det en endring etter opptaket av hovedgudstjenesten. Dette fordi dette leddet ble noe endret etterpå, og det ble gjennomført et nytt studioopptak.

IV. NATTVERD

18. Forberedelse av måltidet

Liturg og medliturger går sammen ned i midtgangen til sidealteret der nattverdelementene, et stort brød (eller oblater) og en glasskaraffel vin, står. To medliturger tar hvert sitt element og stiller seg ved siden av hverandre vendt mot alteret. Liturg ikler seg messehagel med kirketjenerens eller medliturgens hjelp. Liturgen leder så offertorieprosasjonen frem til alteret. Liturg går til den ene siden av alteret og medliturgene går til posisjon på hver sin side av alteret med brødet og vinen i hendene.

19. Nattverdpoesi

Medliturg går frem i posisjon foran alteret og fremfører nattverdpoesien mens de andre medliturgene løfter elementene hver sin gang henholdsvis når nattverdpoesiens brød- og vinvers fremføres:

<p>P</p> <p>Kornet dekker jordens åkre. Sol og regn gir vekst. Modne aks fra vide åkre, agnet slipper. Kvernhjul maler, kornet blir til mel, hender knar og elter. Brød på Herrens bord.</p> <p>Spe er spiren, gjemt i jorden. Sol og regn gir vekst. Ranken dekker berg og jord, tung av moden frukt. Druen høstes, kurver fulle, druen presses, klarnes. Vin på Herrens bord.</p>	<p>P</p> <p>Rolleovertakelse. Ta opp kurv. STRØ-KORN-UTOVER, STRØ-KORN-UTOVER STRØ-KORN-UTOVER høyre SOL SKINNE. KORN-VOKSE-OPP, venstre SKY REGN. KORN-VOKSE-OPP, BLAFRE-I-VIND, MODNE-AKS, SAMLES-INN, RISTES. MALES, MEL DRY SSE-NED, KNA, ELTE løftes opp litt BRØD løftes videre opp, blikk-↑</p> <p>Ta opp kurv. PLANTE VIN-STIKLING, PLANTE VIN-STIKLING, PLANTE VIN-STIKLING, høyre SOL SKINNE. VINTRE-VOKSE-OPP, venstre SKY REGN. VINTRE-VOKSE-OPP, MODNE-RANKER, SAMLES-INN-I-KURV, PRESSES, VIN DRYPPE-NED, OPPI-GLASS løftes opp litt VIN løftes videre opp, blikk- ↑ helles oppi kalk</p>
---	---

Alternativer finnes i Del III - Bønne-, salme- og poesibok.

20. Velsignelse av elementene

Medliturgene legger brødet på disken og heller vinen i kalken som står på alteret. Liturgen fremsier velsignelse over elementene:

<p>L</p> <p>Vi priser deg hellige Gud, himmelens og jordens skaper. Vi ber deg send din ånd over oss og dine gaver.</p>	<p>L</p> <p>GUD ↑ SKAPE HIMMEL JORD DITT ↑ BORD BRØD VIN nikk ÅND ↑ VELSIGNE loki-brød og vin nikk OGSÅ VELSIGNE loki-oss nikk VI PRISER ↑ nikk</p>
---	---

Verba er ny.

Troens mysterium er nytt, og er en oversettelse av teksten i Ordning for hovedgudstjeneste. I Troens mysterium er det en endring etter opptaket av hovedgudstjenesten. Dette fordi dette leddet ble noe endret etterpå, og det ble gjennomført et nytt studioopptak

21. Takksigelse og bønn

Innstiftelsesordene Verba

Medliturg legger på røkelseskorn på røkelseskaret på alteret. Liturgen fremsier Herrens innstiftelsesord:

<p>L Vår Herre Jesus Kristus i den natt da han ble forrådt, tok han et brød, takket, brøt det, gav disiplene og sa:</p> <p>Ta dette og ét det. Dette er mitt legeme som gis for dere. Gjør dette til minne om meg.</p> <p>Likeså tok han kalken etter måltidet, takket, gav dem og sa: Drikk alle av den. Denne kalk er den nye pakt i mitt blod som så syndene blir tilgitt. Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.</p>	<p>L BORD MAT SPRED-UT JESUS KOM SETTE-SEG DISIPLENE SITTE+<i>distribusjon på hver side</i> EN <i>pek til hver side-disipler</i> FORRÅDE MEG BRØD TA-BRØD <i>pek-brød</i> MITT LEGEME <i>pek-brød</i> BRYTE-GI+<i>distribusjon</i> DERE SPISE FREMOVER HUSK MEG. BRØD-SETTE-NED. VIN TA-VIN <i>pek-vin</i> MITT BLOD <i>pek-vin</i> PAKT↑ GUD <i>flat-hånd</i>-GUD HOLDE-VIN-SKJENKE+<i>distribusjon til hver side</i> DERE DRIKKE <i>pek-vin</i> FREMOVER HUSK MEG HOLDE-VIN VIN-SETTE-NED.</p>
---	---

Troens mysterium

Liturgen sier:

<p>L Stort er troens mysterium.</p>	<p>L <i>Flate hender viser til loci-BRØD og loci VIN-loci. Nikk, blikk fra den ene til den andre. Blikk opp, +M VI-alle TROR nikk. OOO nikk.</i></p>
<p>Han være ære for kjærligheten som er sterkere enn døden</p>	<p><i>Vise til Gud</i> GI-OSS KJÆRLIGHET <i>nikk</i> VIRK SLÅ DØDEN <i>nikk</i> OOO <i>nikk</i> VI ÆRE ↑</p>

Alle sier, ledet av medliturg:

<p>A Kristus døde. Kristus stod opp. Kristus skal komme igjen.</p>	<p>A KRISTUS <i>Flathånd-pek loci-Jesus.</i> DØD <i>Flathånd-pek loci-Jesus. Nikk.</i> GJØRE-OM OPPSTANDEN <i>Flathånd-pek loci-Jesus. Nikk.</i> SENERE Pf- føres fra Jesu loci til Ø. Munn: <i>KOMME. Nikk.</i></p>
---	--

Fader Vår er en videreutvikling fra Prøveliturgien 1995 og en poetisk variant som var ute på høring. En vesentlig endring er setningen «la oss ikke komme i fristelse, men frels oss fra det onde». Den poetiske varianten vil være et alternativ som finnes i Del III – Bønne-, salme- og poesibok.

Fredshilsen er ny, og hentet fra Ordning for hovedgudstjeneste.

Fader vår

Leses sammen av alle, ledet av medliturg.

Liturgen innleder:

L La oss be Vår far i himmelen.	L NÅ VI BE VÅR FAR blikk-↑ HIMMEL
------------------------------------	--------------------------------------

Alle sier, ledet av medliturg. Stemmetolkes ikke:

A Vår Far i himmelen. La navnet ditt helliges. La riket ditt komme. La viljen din skje på jorden slik som i himmelen. Gi oss i dag vårt daglige brød, og tilgi oss vår skyld, slik også vi tilgir våre skyldnere. Og la oss ikke komme i fristelse, men frels oss fra det onde. For riket er ditt, og makten og æren i evighet. Amen.	A VÅR FAR blikk-↑ M HIMMEL NAVN DITT HELLIG EVIG DITT RIKE KOMME-NED DIN VILJE HIMMEL blikk-↑ nikk OGSÅ SPRE-UTOVER-JORDA BRØD ↑ GI I DAG HVER-DAG blikk-↑ MINE SYNDER DU ↑ TILGI SYNDER flathånd+distribusjon fra v til h, nikk JEG TILGI +distribusjon nikk OND kropp vendes mot venstre BLI-TRUKKET- MOT fortvilt ansikt NEI rist DYTTE-UNNA-OND, LEDE-MOT-DEG ↑ nikk RIKE flathender opp, og ut til hver side HIMMEL, MAKT, ÆRE DIN. AMEN
---	---

Det er også mulig å benytte en poetisk variant som finnes i Del III - Bønne-, salme- og poesibok.

22. Nattverdsmåltidet

Fredshilsen - Pax

L Guds fred være med dere. Vi hilser hverandre med "Guds fred".	L ↑ GUDS FRED GI-UT-ALLE NÅ ALLE-SAMMEN HILSE-venstre GUDS FRED HILSE-høyre GUDS FRED GI-UT-ALLE nikk
---	---

Menigheten hilser hverandre med et håndtrykk og sier «Guds fred».

Agnus dei, eller som vi sier «Jesus som bærer all verdens synder», er ny.

Leddene Alt er klart samt Utdelingen er som i Prøveliturgien 1995.

Jesus som bærer all verdens synder- Agnus dei

L Jesus som bærer all verdens synder, gi oss din fred.	L PEK VERDENS SYNDER VONDTER lidende ansikt JESUS SÅ NIKK rolleover takelse SAMLE-INN OMGJØRE FRED nikk GI-alle blikk-menighet
--	--

Liturgen tar disken og kalken og går foran alteret. Gir elementene til medliturg og sier til menigheten:

L Alt er klart. Kom.	L Viser til elementene medliturgen bærer. KOM.
-------------------------	--

Utdeling

Under utdelingen kan det fremføres en passende poesi eller salme. Forslag finnes i Del III - Bønne-, salme- og poesibok.

Dette skal framføres under nattverden:

Tegnspråksalme

Poesi

Ikke noe

Mulige forskjell for enkelte typer gudstjeneste:

Menigheten kommer frem på rekke, tar imot brød eller oblat som enten dyppes i vinen (intinksjon) eller tas i munnen før vinen mottas i særkalken. Utdelingsordene lyder:

L Dette er Jesu legeme.	L JESU LEGEME flathånd-vise-til-brød, dele ut oblat/brød
ML Dette er Jesu blod.	ML JESU BLOD flathånd-vise-til-vin, holde kalk ved intinksjon eller helle vin i særkalk

Den enkelte kan svare:

Amen.	AMEN
-------	------

Andre som kommer fram, og som viser at de ikke skal motta nattverden, velsignes av den som bærer brødet med håndspåleggelse eller korstegning.

Måltidets avslutning med takkebønn er ny. Dette var tidligere to ledd Måltidets avslutning og Takkebønn, dette er nå slått sammen til ett ledd da dette språklig sett fungerer bedre.

Tegnspråksalme eller dans før kunngjøringen er nytt, og inspirert av Ordning for hovedgudstjeneste. Alternativer til salmer vil komme i Del III – Bønne-, salme- og poesibok. Temaene vil overlape med og være en fortsettelse av takkekollekten for nattverden.

Kunngjøringen er flyttet hit med utgangspunkt i Ordning for hovedgudstjeneste.

23. Måltidets avslutning - takkebønn

Etter utdelingen dekkes kalken og disken til med kalkkledet. Kalken, disken, vinkannen og brødet settes tilbake på alteret. Liturg eller medliturg sier en takkebønn for nattverden:

L/ML Den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus har nå gitt oss sitt hellige legeme og blod som han gav til soning for alle våre synder. Han styrke oss og holde oss oppe i en sann tro til det evige liv. Dette er en stor gave. Takk, Herren!	L/ML JESUS KRISTUS nikk KORSEFETET pek OPPSTANDEN nikk pek AKK SITT LEGEME BLOD UTØST VÅRE SYNDER SONET begge- håndflater-opp nikk KRAFT ↑ GITT-OSS nikk VI TRO KNYTTET-TIL-↑ EVIG LIV nikk begge- håndflater-oppe-føres-ned nikk VIRK GAVE nikk ↑ passiv hånd beholdes TAKK nikk
---	--

24. Tegnspråksalme eller dans

Her kan det følge en tegnspråksalme eller dans.

Alternativer til salmer finnes i Del III - Bønne-, salme- og poesibok. Tema for salmer eller dans overlapper med og er en fortsettelse av takkekollekten for nattverden.

Tegnspråksalme

Dans

Mulige forskjell for enkelte typer gudstjeneste:

25. Kunngjøringer

V SENDELSE

Velsignelsen fremlegges i to varianter. Begge innledes med lovprisning benedicamus. Variant A er en videreutvikling av Prøveliturgien 1995, mens variant B er ny med rolleoveratakelse.

Utsendelsen er ny.

V. SENDELSE

26. Velsignelse

Velsignelsen kan benyttes i andre hovedgudstjenester enn høymessen. Velsignelsen leses av alle, og kan mottas ved at den enkelte gjør korsets tegn. Innledningen til velsignelsen er:

Lovprisning benedicamus

L La oss prise Herren. A Halleluja. Halleluja. Halleluja.	L HERREN VI PRISE ↑ A ↑HALLELUJA↑ HALLELUJA↑ HALLELUJA↑
--	--

Velsignelsen

Liturgen sier enten alternativ A:

Alternativ A:

L Ta imot velsignelsen. Herren velsigne deg og bevare deg. Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig. Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred. Amen.	L NÅ GUD VELSIGNELSE GI-OSS HERRE ↑ VELSIGNELSE BEVARE DEG HERRE ↑ANSIKT LYSE-UT NÅDE GI HERRE ↑ SE-UTOVER FRED GI AMEN.
--	---

Eller alternativ B (med rolleovertakelse og innehavelse av Guds perspektiv):

Alternativ B:

L Ta imot velsignelsen. Herren velsigne deg og bevare deg. Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig. Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred. Amen.	L HERREN ↑ TA-IMOT nikk blick-menighet rolleovertakelse Gud VELSIGNE, BEVARE hender ut LYSE-UT fra ansikt NÅDE hender ut SE-UTOVER FRED hender ut Kropp tilbake, ut av rolleovertakelse AMEN.
--	--

27. Utsendelse

L Gå i fred. Tjen Herren med glede.	L VI FRED I-OSS, nikk REISE-OPP, GÅ-UT, SPRE-VIDERE.
--	---

Utgangspoesi og/eller dans er fra Prøveliturgien 1995. Poesien som fremkommer her har vært i bruk i mange år, og det vil komme flere alternativer til poesier i Del III – Bønne-, salme- og poesibok.

Lysslukkingen er ny. Denne erstatter klokkingen, som nevnt i I SAMLING.

28. Utgangspoesi og/eller dans

Poesi

Dans

Mulige forskjell for enkelte typer gudstjeneste:

En medliturg fremfører utgangspoesien.

<p>ML Vi har tatt imot dine gaver som nå ligger gjemt i oss. Vi takker deg Gud. Følg oss hjem i vår hverdag. Ditt øye vokter oss og gir oss fred. Amen.</p>	<p>ML DINE GAVER VI-TA-IMOT, VI-TA-IMOT, VI-TA-IMOT. GJEMME I-OSS. TAKK ↑ blick-Gud VI GÅ-HERFRA, DU SE nikk FRED GI-OSS. AMEN.</p>
---	---

Flere alternativer til inngangspoesier finnes i Del III – Bønne-, salme- og poesibok.

29. Lysslukking

Lyset slukkes av medliturg. Menigheten reiser seg.

30. Utgangsprosesjon

Utgangsprosesjonen begynner med korset, og liturgen først med medliturgene etter. Menigheten følger etter prosesjonen.

Etter gudstjenesten kan kirkerommet være åpent en stund, med anledning til stille bønn og ettertanke.

Det diakonale oppdraget ved utsendelsen kan følges opp ved fellesskapssamling i kirkekaffen, soknebud, annen besøkstjeneste, forbønnstjeneste og andre handlinger.

Behandling

Denne grunnordningen ble behandlet,

den ____ . ____ . ____ i _____,

vedtatt

den ____ . ____ . ____ i _____

i

og godkjent av Oslo biskop den ____ . ____ . ____ .

Behandling